

POZIMI CVETOČE GRMOVNICE (1)

Sredi zime zacveti dišeča brogovita

Dišeča brogovita (*Viburnum farreri*) je kar pogosta rastlina naših okrasnih vrtov in parkov, a je povprečnemu opazovalcu vseeno manj znana posebnost. To je tista, ki svoje cvetove odpre ravno v zimskem delu leta, ko vse drugo miruje.

PIŠE: KRISTINA RAVNJAK
krajinska arhitektka

Drobni beli ali rahlo rožnati cvetovi pozimi cvetijo brogovit – poznamo tudi druge vrste in sorte teh rastlin – niso posebno bahavi in rastlino, ki je morda posajena v oddaljen del večjega vrta, zlahka spregledamo. Primernejša je za nekoliko manjše do srednje velike vrtove, kjer ustvarjamo cvetoče ambiente za vse letne čase, najbolj pa je opazna ob vходу hiše oziroma ob vseh pešpoteh, ki jih redno uporabljamo.

Grm, ki sredi zime preseneti

Ko grm dišeče brogovite jeseni odvrže svoje prav zanimive rdeče-vijoličaste liste, nam hitro pripravi malo cvetoče presenečenje. A čeprav se njegovega cvetenja od daleč pravzaprav ne opazi, nas z nežnim vonjem prijetno opozori nase, ko se mu približamo. Ker cveti pozimi, je kot posebnost zelo privlačna in zaželeno vrsta grmovnice. Sorta *Candidissimum* ima popolnoma bele cvetove.

Drobna socvetja zažarijo na temnem ozadju

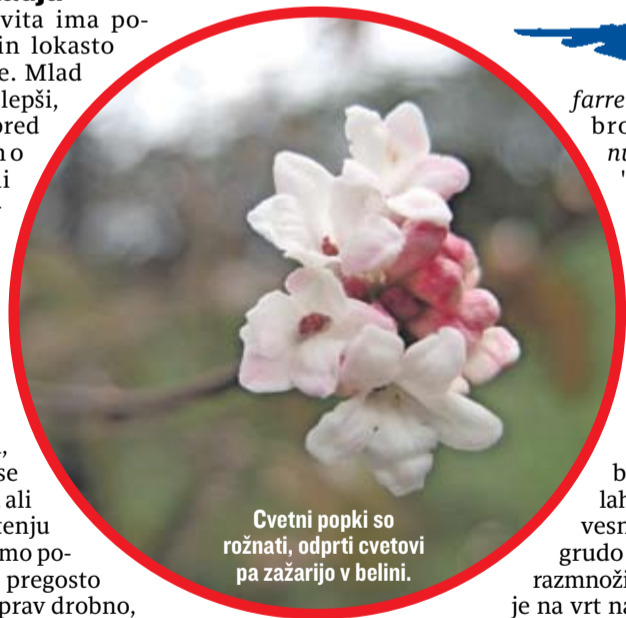
Dišeča brogovita ima pokončno rast in lokasto obliko krošnje. Mlad grmiček je najlepši, če je posajen pred temno zeleno ozadje tise ali kakšnega drugega iglavca v minimalni razdalji dveh metrov. V vmesnih toplejših obdobjih zime s svojim vonjem prav preseneča, v polnosti pa se razcveti marca ali aprila. Po cvetenju rastlini porežemo poškodovane ali pregosto zrasle veje. Čeprav drobno,

Sadimo jo tja, kjer se večkrat sprehodimo mimo. Je odlična okrasna rastlina za predvrt. Rastline na sliki so bile zasejene na vrt pred približno sedmimi leti. (FOTOGRAFIJE KRISTINA RAVNJAK)

včasih skoraj skrito, pozimi zacvetijo: leska (*Corylus avellana*), leskovec (*Corylopsis pauciflora*), nepozebnik (*Hammamelis* sp.), zgodnji zimski cvet (*Chimonanthus praecox*), mahonija (*Mahonia x media* 'Winter Sun'), v tem članku opisani dišeča (*Viburnum*

Ljubitelji vrtov smo preprosto zaljubljeni v vse, kar cveti. Ste vedeli, da na naših vrtovih najdemo tudi rastline, ki cvetijo sredi zime?

Cvetni popki so rožnati, odprti cvetovi pa zažarijo v belini.

farreri) in bodnantska brogovita (*Viburnum x bodnantense* 'Dawn') ter še nekatere druge, ki jih bomo v naših člankih še predstavili.

Brogovito posadimo zgodaj jeseni

Grmiček dišeče brogovite, ki ga lahko kupimo v drevesnici s koreninsko grudo v loncu ali sami razmnožimo s potaknjenci, je na vrt najboljše posaditi že

Posledica žleda. Pri starejših grmih, ki vedno slabše cvetijo, obnovimo njihovo vitalnost tako, da rastlino spomladi malo bolj porežemo. Še posebno je pomembno, da poškodovane veje odstranimo v celoti in s tem krošnjo presvetlimo.

Dišeča brogovita, ki je spomladi redno strižena, nima tipične lokaste oblike krošnje, a je tudi ta gojena (bolj pokončna) oblika povsem sprejemljiva.

Nevpadljiva, skoraj skrita, a na sončni in pred vetrom zaščiteni legi zelo dobro uspeva.

V vmesnih toplejših obdobjih zime s svojim vonjem prav preseneča, v polnosti pa se razcveti marca ali aprila.

V družbi sorodnice bodnantske brogovite

Bodnantska brogovita ali *Viburnum x bodnantense* 'Dawn' (križanec, *Viburnum farreri* x *V. grandiflorum*, ki so ga v Angliji vzgojili leta 1933) ima še bolj privlačne lastnosti kot sorodnica dišeča brogovita. Cvetovi so močnejše rožnate barve, praviloma so tudi večji, barva lubja je temnejša in rahlo luska.

Vonj bodnantske brogovite je za odtenek močnejši kot pri dišeči brogoviti. Če imate dovolj prostora, bosta obe vrsti rastlin skupaj tvorili najlepše ozadje za brsteče spomladanske čebulice, kot so tulipani in narcise. Vsekakor bosta *Viburnum x bodnantense* 'Dawn' in *Viburnum farreri* srečni sosedi, ki spadata na dobro vidno mesto na vrtu. Privoščite si tak pogled skozi okno dnevne sobe in svoj vrt občudujte tudi pozimi.

Ko se ji približamo, zadiši.

zgodaj jeseni. Raste počasi in z ustrezno nego v desetih letih in več doseže 2,5 metra v višino in širino. Potrebuje s humusom bogata tla in ne preveč sušno ali izpostavljeno lego. Dobro uspeva na soncu in v svetli senci drugih listopadnih dreves in grmov. V ustreznih vremenskih razmerah (ne pretopla in ne prehladna zima) lahko *Viburnum farreri* cveti ves čas od novembra do marca. Rastlina, ki precej dobro uspeva tudi v mestnem okolju, je tako kot vse brogovite rahlo strupena, zato je v prehrani ne uporabljamo. ■